

Sygn. akt: II S 76/19

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny - Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Magdalena Meroń – Pomarańska (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Katarzyna Biernat – Jarek

SO Joanna Czernecka

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi T. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie sygn. akt I C 3014/12/K

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie

postanawia:

1. stwierdzić, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie pod sygn. akt I C 3014/12/K nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać skarżącej T. K. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie kwotę 6.000 zł (sześć tysięcy złotych);
3. nakazać zwrot uiszczonej kwoty 200 zł (dwieście złotych) tytułem uiszczonej opłaty od skargi.

SSO Katarzyna Biernat – Jarek SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Joanna Czernecka

UZASADNIENIE

W skardze z dnia 20 lutego 2019 roku, złożonej w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. nr 179, poz. 1843), skarżąca T. K. domagała się stwierdzenia, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie w sprawie pod sygnaturą I C 3014/12 doszło do przewlekłości postępowania oraz zasądzenia od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie kwoty 6000 zł na podstawie art. 12 ust. 4 w/w ustawy.

W uzasadnieniu skargi skarżąca wskazała, że sprawa wpłynęła do Sądu w dniu 22.10.2012 roku. Sprawa nie należy do skomplikowanych, a z uwagi na postępowanie Sądu trwa już ponad 6 lat. Samo wyznaczenie pełnomocników z urzędu w przedmiotowej sprawie trwało rok czasu. Dopiero pismem z dnia 10.02.2014 roku pełnomocnicy zostali wezwani do przedłożenia pism przygotowawczych w przedmiotowej sprawie. Przesłuchanie stron odbyło się na pierwszej rozprawie w dniu 21.03.2014 roku. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego na posiedzeniu niejawnym w dniu 28.06.2014 roku. Biegła przedłożyła opinię w wyznaczonym jej terminie. Następnie strona pozwana zgłaszała

zarzuty do opinii i do opinii uzupełniającej. Biegła zrealizowała zlecenie Sąd bezzwłocznie. Potem zmienił się sędzia i kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień w 07 maja 2015 roku. Na ten termin została wezwana również biegła, celem złożenia ustnej opinii uzupełniającej. Wyznaczenie rozprawy odbyło się dopiero po upływie 7 miesięcy od wpływu opinii uzupełniającej, co należy uznać za nieusprawiedliwione opóźnienie. Podczas rozprawy powodowie rozszerzyli żądanie pozwu wobec uzupełnienia opinii przez biegłą o ustalenie wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie o kolejne miesiące. Kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień 16.07.2015 roku. Podczas tego terminu Sąd po raz kolejny przesłuchał biegłą, która podtrzymała wnioski swojej opinii. Rozprawa celem rozpoznania wniosku pełnomocnika powoda zawartego w piśmie z dnia 02.06.2015 roku została odroczone z terminem na piśmie. W protokołach rozpraw nie znajdują odzwierciedlenia prawdziwe powody odraczania rozpraw. Kwestią podstawową jest okoliczność, że powodów jest troje, a tylko dwoje z nich jest prezentowanych przez pełnomocnika z urzędu. O tym fakcie Sąd wielokrotnie zapominał i nie doręczał powódce T. K. pism stron, opinii biegłej i zawiadomień o rozprawie. W wyniku powyższego rozprawy były kolejno odraczane. Sąd postanowieniem z dnia 27.08.2015 roku dopuścił dowód z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za lata 2004 - 2006. Wniosek ten został złożony w piśmie przygotowawczym z dnia 17.03.2014 roku i nie został rozpoznany przez poprzedniego sędziego referenta. Biegła wydała opinię główną, a w związku z zarzutami strony pozwanej dwie opinie uzupełniające. Kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień 04.10.2016 roku i po raz kolejny została odroczone z uwagi na okoliczność, iż Sąd „zapomniał” doręczyć odpisy opinii powódce T. K.. Sama korespondencja pomiędzy Sądem i stronami oraz między Sądem i biegłą odbywała się z dużymi opóźnieniami, co również wskazuje na przewłokę niniejszego postępowania. Kolejna rozprawa wyznaczona na dzień 06.12.2016 roku została odroczone z uwagi na fakt, iż Sąd nie zawiadomił o terminie powódki T. K. i w aktach brak było doręczenia powódce zawiadomienia. Kolejna rozprawa odbyła się w dniu 17.01.2017 roku. Podczas tej rozprawy Sąd zamknął przewód sądowy i odroczył wydanie wyroku na dzień 26.01.2017 roku. Następnie w dniu 26.01.2017 roku rozprawa została ponownie otwarta w celu uściślenia stanowiska powodów, co było możliwym do ustalenia w toku postępowania dowodowego. Kolejną rozprawę wyznaczono na dzień 11.05.2017 roku. Sąd po raz kolejny uznał sprawę za nadającą się do wydania rozstrzygnięcia i zamknął rozprawę odraczając publikację wyroku na dzień 23.05.2017 roku. W dniu 23.05.2017 roku Sąd ponownie otworzył rozprawę celem wezwania w charakterze strony pozwanej M. N.. Wniosek powodów o wezwanie M. N. do udziału w sprawie w charakterze pozwanego został złożony pismem z dnia 28.09.2015 roku. Również w piśmie z dnia 06.02.2017 roku pełnomocnik powodów wskazał, iż wniosek nie został przez Sąd rozpoznany. Kolejna rozprawa została wyznaczona dopiero na dzień 16.01.2018 roku. Podczas rozprawy ustalono, że korespondencja kierowana do pozwanej M. N. nie została prawidłowo doręczona. Sąd postanowił ustalić adres pozwanej i zwrócić się w tej sprawie do Wydziału Rodzinnego. Korespondencja na (...) została wysłana dopiero 13.03.2018 roku, a kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień 18.05.2018 roku. W dniu 18.05.2018 roku Sąd rozpoznał zawarty w odpowiedzi na pozew M. N. wniosek o wyznaczenie terminu do ustosunkowania się do opinii biegłego zalegającej w aktach sprawy. W celu wykonania powyższego zwrócił się do biegłej o przesłanie odpisów opinii. Ponowne wezwanie biegłego do przedłożenia odpisów opinii zostało wystosowane dopiero 09.07.2018 roku, a kolejne 06.08.2018 roku. Biegła doręczyła odpisy opinii w dniu 17.08.2018 roku, czyli dopiero po 3 miesiącach od wezwania przez Sąd. Sąd dopiero w dniu 27.09.2018 roku zarządził doręczenie odpisów opinii pełnomocnikowi pozwanej zakreślając mu termin 14 dni do wniesienia zarzutów. Równocześnie wyznaczył termin kolejnej rozprawy na dzień 14.12.2018 roku. Podczas rozprawy w dniu 14.12.2018 roku okazało się, że Sąd błędnie wysłał odpisy opinii pełnomocnikowi pozwanego, a nie pełnomocnikowi pozwanej. W związku z powyższym doręczenia odpisów opinii dokonano na rozprawie zakreślając pełnomocnikowi pozwanej termin 3 tygodni na wniesienie ewentualnych zarzutów. Pełnomocnik pozwanej złożył zarzuty w terminie. Najbliższy termin rozprawy została wyznaczony na dzień 15.03.2019 roku. Mimo wpłynięcia zarzutów w terminie do chwili obecnej biegła nie została wezwana do złożenia opinii uzupełniającej, co rodzi wątpliwości, co do możliwości odbycia się merytorycznej rozprawy w dniu 15.03.2019 roku.

Wezwany do udziału w sprawie Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie zgłaszając swój udział w sprawie, przedstawił tok podejmowanych w sprawie decyzji i w konkluzji wniosł o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy ustalił, że:

1. W dniu 22.10.2012 r. wpłynął pozew przeciwko J. K. o dopuszczenie do współposiadania i zapłatę należności związanej z bezumownym korzystaniem z nieruchomości;
2. W pierwszej kolejności Sąd rozpoznał wnioski powodów, co do zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocników z urzędu, co wiązało się z uzupełnieniem braków wniosków, jak również postępowaniem zażaleniowym;
3. Dalej Sąd podjął działania związane z doprecyzowaniem żądania pozwu oraz uzupełnieniem jego braków formalnych;
4. Pierwszy termin rozprawy wyznaczony został w sierpniu 2013 r.;
5. W międzyczasie pozwany we wrześniu złożył odpowiedź na pozew, co do której powodowie pisemnie się ustosunkowali, dalej złożył wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika, który został uwzględniony na rozprawie 20.11.2013 r, co skutkowało odroczeniem na marzec 2014 r.;
6. Przed rozprawą pełnomocnicy stron złożyli pisma przygotowawcze, na terminie przeprowadzono postępowanie dowodowe, w tym dowód z przesłuchania stron;
7. Z uwagi na przedmiot sprawy i przedmiot opinii konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie;
8. W toku postępowania, wobec wniosków z opinii biegłej doszło do rozszerzenia powództwa;
9. W marcu 2015 r. do zmiany sędziego referenta;
10. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na 16 lipca 2015 r - przesłuchano biegłą i odroczone rozprawę - z zapisów protokołu papierowego wynika, że nastąpiło to celem rozpoznania wniosku pełnomocnika powoda, bez terminu;
11. Postanowieniem z 27 sierpnia 2015r dopuszczony został dowód z opinii uzupełniającej biegłego;
12. Opinia została złożona w październiku 2015r;
13. Po wniesionych zarzutach zwrócono się do biegłej o przedstawienie pisemnego stanowiska, co nastąpiło w październiku;
14. Następnie powodowie ponownie rozszerzyli swoje żądanie;
15. Kolejne związane z tym uzupełnienie opinii nastąpiło w czerwcu 2016 r.;
16. Następna rozprawa odbyła się w październiku 2016 r - odroczone ją celem doręczenia pism powódce niereprezentowanej przez pełnomocnika;
17. W dniu 6 grudnia 2016 r. rozprawa została ponownie odroczone, celem prawidłowego zawiadomienia tej samej powódki na styczeń 2017 r.;
18. W dniu 17 stycznia 2017r Sąd zamknął rozprawę i odroczył publikację wyroku. W dacie publikacji rozprawa została otwarta i odroczone bez terminu, a powodowie zostali wezwani do przedstawienia aktualnych stanowisk wobec zmiany ich żądania;
19. Kolejna rozprawa wyznaczona na 11.05.2017 r. zakończyła się zamknięciem i odroczeniem publikacji;

20. W dniu 23 maja 2017 r. rozprawa została ponownie otwarta i odroczone bez terminu, jednocześnie wezwano do udziału w sprawie nową pozwaną;

21. W lipcu 2017 r. doszło do kolejnej zmiany sędziego referenta.

22. Ze względu na konieczność zapoznania się z aktami przez nowego sędziego termin rozprawy wyznaczony został na 16 stycznia 2018 r. i zakończył się ustaleniem nieprawidłowości doręczenia pism nowej pozwanej, co skutkowało koniecznością ustalenia tego adresu w oparciu o akta sądu rodzinnego. Wyznaczono termin rozprawy na 18 maja 2018 r., na którym po odebraniu stanowisk stron zwrócono się do biegłej o odpis opinii - dla nowej pozwanej;

23. Na rozprawie 14 grudnia 2018 r. określono pełnomocnikowi pozwanej termin do zgłoszenia zarzutów, wobec oświadczenia tego pełnomocnika, że nie otrzymał odpisów opinii;

24. Rozprawa w związku z tym została odroczone na 15 marca 2019r., kiedy to doszło do dodatkowego przesłuchania biegłej oraz pozwanej. Powodowie jednocześnie dokonali kolejnej modyfikacji swego żądania, co wiąże się z koniecznością sporządzenia kolejnej opinii. Rozprawa jest odroczone bez terminu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Przepis art. 2 ust. 2 tej ustawy stanowi, że dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Po myśli art. 1 ust. 3 przepisy ustawy stosuje się zgodnie ze standardami wynikającymi z Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, ze zm.). Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, dotyczące wykładni art. 6 Konwencji wskazuje, że długotrwała i całkowita bezczynność sądu zwykle oznacza naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji. Jeśli przewlekłość wynika z nadmiernego nagromadzenia niezakończonych spraw, dużego ich napływu w krótkim czasie itp., państwo nie ponosi odpowiedzialności na podstawie Konwencji, gdy zaległości te są tylko przejściowe i zostały podjęte rozsądne, szybkie i skuteczne środki zaradcze (wyrok Zimmermann i Steiner v. Szwajcaria z dnia 13 lipca 1983 r., A. 66, § 29; Pammel v. Niemcy z dnia 1 lipca 1997 r., RJD 1997-IV, § 69-71; Probstmeier v. Niemcy z dnia 1 lipca 1997 r., RJD 1997-IV, § 64, 66). Do nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy może dojść zarówno wskutek bezczynności (zaniechania), jak i wskutek działania sądu. Odpowiada temu nakaz rozważenia przy rozpoznawaniu skargi nie tylko terminowości podjętych przez sąd czynności, ale także ich prawidłowości. W konsekwencji o przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy.

Analiza akt sprawy doprowadziła Sąd Okręgowy do konkluzji, iż w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie pod sygn. akt I C 3014/12/K nastąpiła przewlekłość postępowania

Odnosząc się kolejno do zarzutów skargi wskazać należy, że o ile zgodzić należało się ze skarżącymi, że samo wyznaczenie w sprawie pełnomocników z urzędu trwało długo, tym nie mniej nie można pomijać, że tak rozciągnięte w czasie procedowanie nad wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i wyznaczenie pełnomocnika z urzędu było wynikiem przedstawienia przez powodów nie pełnych oświadczeń o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania skutkiem czego Sąd zobligowany był do wezwania powodów o uzupełnienie tych braków. Skarżący pomijają również, że postanowieniem z dnia 13 stycznia 2013 roku, E. M. i M. P. zwolnieni zostali częściowo od kosztów sądowych i ustanowiony został dla nich pełnomocnik z urzędu. Tylko z przypadku powódki T. K. wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i o ustanowienie pełnomocnika z urzędu został w całości oddalony. Do tego momentu zdaniem Sądu Okręgowego nie można było mówić o przewlekłe prowadzonym postępowaniu.

Inaczej rzecz się jednak ma w stosunku do dalszego procedowania Sądu nad wymienionym wnioskiem. Należy tutaj wskazać, że nic nie usprawiedliwia działań Sądu związanych z faktem, że pomimo tego, iż postanowieniem z dnia 11 stycznia 2013 roku Sąd ustanowił dla powodów E. M. i M. P. pełnomocnika z urzędu (k.51), to dopiero zarządzeniem z dnia 9 kwietnia 2013 roku polecono zwrócić się do ORA w K. o wyznaczenie kandydata na pełnomocnika z urzędu dla powodów. Powyższa przesyłka została odebrana w sekretariacie ORA w K. w dniu 23 kwietnia 2013 roku (k.82). W dalszej kolejności pomimo braku zarządzenia dziekana ORA o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu dla powodów, Sąd wyznaczył termin rozprawy na dzień 20 listopada 2013 roku (k.98), na który to termin nie stawili się powodowie, jak również do tego dnia nie został dla nich wyznaczony pełnomocnik z urzędu. Dopiero zarządzeniami z dnia 20 listopada 2013 roku i 14 stycznia 2014 roku dziekan ORA wyznaczył dla powodów i dla pozwanego pełnomocników z urzędu (k.129 i 138). O ile zatem nie można obciążać skutkami długotrwałości w procedurze wyznaczania pełnomocników przez ORA, tym nie mniej, Sąd dostrzegając tak długą beczynność tego organu winien był podjąć odpowiednie kroki, jak choćby wystosować ponaglenie, czy telefoniczny monit, które to działania spowodować mogły by przyspieszenie procedowania. Takich działań jednak Sąd nie podjął, skutkiem czego nastąpił wielomiesięczny stan spoczywania procedowania nad tym wnioskiem.

Odnosząc się do czasookresu procedowania Sądu związanego z dopuszczeniem dowodu z opinii biegłego należy wskazać, że Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego na posiedzeniu niejawnym w dniu 28.06.2014 roku (k.203). Biegła przedłożyła opinię w wyznaczonym jej terminie (k.209). Następnie powodowie wnieśli o jej uzupełnienie (k.242), skutkiem czego w dniu 26.09.2014 biegła przedłożyła opinię uzupełniającą (k.253). Do opinii głównej oraz uzupełniającej pozwani w dniach 29.09.2014 r i 7 listopada 2014 r. wnieśli zarzuty (k.259 i 278). Pismami z dnia 29.10.2014 roku i 29.12.2014 biegła ustosunkowała się do zarzutów (k.269 i k.282). Następnie zaś pismem z dnia 3 lutego 2015 roku pozwany wniósł kolejne zarzuty do opinii z dnia 29 grudnia 2014 roku (k.290), do których to biegła odniosła się w piśmie z dnia 28 lutego 2015 roku (k. 306). Następnie zarządzeniem z dnia 17 marca 2015 roku wyznaczono nowego sędziego referenta i wyznaczono termin rozprawy (k.307). Kolejno zaś pismem z dnia 9 kwietnia 2015 roku powodowie wnieśli o uzupełnienie opinii (k.309). O ile zatem zgodzić należy, się z twierdzeniami skargi, że wyznaczenie rozprawy odbyło się dopiero po upływie 7 miesięcy od wpływu opinii uzupełniającej (z dnia 26.09.2014), tym nie mniej nie można pomijać, że zarówno do opinii głównej, jak i opinii uzupełniającej zgłaszane były dalsze zarzuty, które to musiały być rozpoznane przed rozprawą na której termin wezwano biegłą. W tym więc stanie rzeczy Sąd nie dopatrył się znamion przewłoki.

Odnosząc się do twierdzeń skargi, że Sąd nie doręczał powódce T. K. pism stron, opinii biegłej i zawiadomień o rozprawie, w wyniku czego rozprawy były kolejno odraczane, wskazać należy, że analiza akt przedmiotowego postępowania ujawniła, że powódce T. K. doręczane były prawie wszystkie zawiadomienia, wezwania i odpisy w sprawie. Doręczano jej: wezwanie do uzupełnienia braków pozwu (k.94), zawiadomienie o wyznaczeniu terminu pierwszej rozprawy (k. 116), odpowiedź na pozew (k.131), zawiadomienie (k.182), odpis opinii biegłej (k.235), odpis opinii uzupełniającej (k.265) i kolejnych opinii uzupełniających (k.274 i 287), zawiadomienie o terminie rozprawy (k.313 i 353), odpis opinii uzupełniającej (k.369), zawiadomienie (k.406), wezwanie (k.414), odpis pisma (k.426), zawiadomienie o terminie rozprawy (k.431), odpis postanowienia z dnia 23 maja 2017 roku (k.439), zawiadomienie o terminie rozprawy (k.449 i 469), odpowiedź na pozew (k.472), zawiadomienie o terminie rozprawy (k.480 i 499).

Nie mogło jednak ujść uwadze Sądu, że powódce T. K. w toku postępowania nie doręczono odpisu opinii z dnia 13 kwietnia 2016 roku oraz z dnia 27 czerwca 2016 roku, skutkiem czego odroczone została rozprawa z dnia 4.10.2014 roku celem doręczenia powódce wymienionych opinii (k.390). Co więcej wobec braku doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 6 grudnia 2016 roku i braku pisma powódki w których ustosunkowałyby się do opinii z dnia 13 kwietnia 2016 roku oraz z dnia 27 czerwca 2016 roku, Sąd zmuszony był także odroczyć ten termin rozprawy (k.404). Bez wątplenia więc wymienione nieprawidłowości wpłynęły na ogólny czasookres procedowania w sprawie.

Odnosząc się do twierdzeń skargi związanych z długotrwałym procedowaniem nad dowodem z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za lata 2004 – 2006, który to dowód Sąd dopuścił postanowieniem z dnia 27.08.2015 roku, wskazać należy, że rację mają skarżący, że już w piśmie przygotowawczym z dnia 17.03.2014 roku (k.142) powodowie rozszerzyli wniosek o zasądzenie od pozwanego solidarnie na ich rzecz wynagrodzenia za okres od 1 marca 2004 roku do 31 grudnia 2005 roku i z ostrożności wnieśli o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy na okoliczność ustalenia miesięcznej wysokości czynszu przypadającej na udział w wielkości 1/6 w nieruchomości w żądanym okresie. Sąd natomiast dowód z uzupełniającej opinii biegłego dopuścił dopiero w reakcji na pisma pełnomocnika powodów z dnia 2.06.2015 r (k.319) oraz 26.05.2015 r (k.322), w których to żądanie rozszerzenia powództwa było powtórzone. Bezspornie więc w tym okresie doszło do przewlekłe prowadzonego postępowania, albowiem pomimo, że skarżący, że już w piśmie przygotowawczym wniesionym przed dopuszczeniem dowodu z opinii biegłego, co nastąpiło w dniu 28.06.2014 r (k.203) rozszerzyli wniosek wnosząc o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Sąd tak zmodyfikowanego żądania nie wziął pod uwagę i dopiero w dalszym okresie procedowania dopuścił dowód z opinii biegłego, co bezspornie wpłynęło na czas procedowania w sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można było zgodzić się z twierdzeniami skargi, że korespondencja pomiędzy Sądem Rejonowym i stronami oraz między Sądem i biegłą odbywała się z dużymi opóźnieniami, co również miało wskazywać na przewłokę niniejszego postępowania. Analiza akt przedmiotowej sprawy ujawniła, że korespondencja ta kierowana była z odstępem od kilku do kilkunastu dni i stanowiła adekwatną reakcję Sądu na wpływ do akt sprawy kolejnych pism procesowych.

Oceniając procedowanie Sądu I instancji związane z kilkukrotnym zamykaniem i otwieraniem rozprawy, wskazać należy, że skoro ostatecznie zmodyfikowana treść pozwu zawarta została w piśmie pełnomocnika powodów z dnia 10 listopada 2015 roku (k. 376), to też niezasadnym było zamknięcie rozprawy w dniu 17.01.2017 roku i odraczenie wydania wyroku na dzień 26.01.2017 roku, w sytuacji gdy Sąd na ten dzień nie uzyskał – choć miał na to czas – stanowiska powodów, co do treści zmodyfikowanego pozwu.

W dalszej kolejności oceniając zasadność zamknięcia rozprawy z dnia 11.05.2017 roku (k.435) i odroczenia publikacji wyroku na dzień 23.05.2017 roku, a następnie ponownego otwarcia rozprawy celem wezwania w charakterze strony pozwanej M. N., wskazać należy, że i ten element procedowania był wadliwy i spowodował zwłokę w rozpoznaniu sprawy, albowiem wniosek powodów o wezwanie M. N. do udziału w sprawie w charakterze pozwanego został złożony pismem z dnia 28.09.2015 roku (k.371)

Zastrzeżenia co do szybkości procedowania budziło również wątpliwości Sądu podjęcie czynności związanych z uzyskaniem przez Sąd Rejonowy od biegłej zalegających w sprawie opinii. Wniosek taki złożony został bowiem w piśmie pełnomocnika pozwanej M. N. z dnia 30 kwietnia 2018 roku (k.461), Sąd zaś pierwsze działania nakierowane na uzyskanie tych odpisów podjął w dniu 18 maja 2018 roku (k.470) i dalsze w dniach 3.07.2018 (k.472). Co więcej Sąd nie doprecyzował wezwania do biegłej skutkiem czego zamiast przesłania żądanych dokumentów, wystosowała ona do Sądu pismo z dnia 18.07.2018 roku (k.474). Finalnie zatem biegła doręczyła odpisy opinii w dniu 17.08.2018 roku (k.477), czyli dopiero po 3 miesiącach od wezwania przez Sąd. Mało tego Sąd dopiero w dniu 14.12.2018 roku doręczył pełnomocnikowi pozwanej odpisy opinii (k.481), albowiem wcześniej wydane w dniu 27 września 2018 roku zarządzenie o ich doręczeniu zostało nieprawidłowo wykonane. Oczywiście Sąd ma na uwadze, że w dniach

30.07 – 31.08.2018 roku sędzia referent przebywał na urlopie, jednakże pomiędzy doręczeniem żądanych odpisów, a pierwszym dniem urlopu sędziego był czas niemal 2 tygodni w których to można było wydać stosowne zarządzenie.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji, na podstawie art. 12 ust. 2 powołanej ustawy, zgodnie z którym uwzględniając skargę, sąd stwierdza, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania.

Stosownie do treści art. 12 ust. 4 powołanej ustawy uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2.000 do 20.000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego. Mając na uwadze czas trwania postępowania – 7 lat i jego przedmiot, Sąd Okręgowy uznał, że kwota 6.000 zł jest odpowiednią dla zrekompensowania skarżącej naruszenia jej praw.

Wobec uwzględnienia skargi zwrotowi na rzecz skarżącej, w trybie art. 17 ust. 3 ustawy, podlegała uiszczona tytułem opłaty od skargi kwota 200 zł.

SSO Katarzyna Biernat – Jarek SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Joanna Czernecka